

Dáiddafoandda njuolggadusat

Dáiddafoanda vuodđuduvvui 2007s šiehtadallamiid bokte gaskal Sámi Dáiddárrádi ja Sámedikki. Ruđat šiehtaduvvojtit jahkásáčcat. Njuolggadusat dohkkehuvvon Sámi Dáiddárrádi 2018, 2019 ja 2020 jahkečoahkkimiin.

1. Dáiddafoanda

Foandda namma lea Dáiddafoanda (DF).

2. Ulbmil

Dáiddafoandda ruhta galgá sámi dáiddáriidda addit vejolašvuoda ovdánahttit dáiddalaš doaimmaset.

3. Ovttasbargoprošeavttat

- Foandda ruđaid sáhttá juolludit prošeavtaide main leat uhcimusat guokte Sámi Dáiddárrádi dáiddárserviin mielde.
- Foandda ruhta galgá geavahuvvot dáiddagaskasaš ovttasbargoprošeavtaide main leat uhcimus guokte dáiddársuorggi, dahje ovttasbargoprošeavtaide sámi dáiddáriid gaskka (guhte lea miellahtut dáiddárserviin čatnon Sámi Dáiddárráddái), ja sámi dáiddáriid ja eará eamiálbmot dáiddáriid gaskka. Juolluduvvon ruhta galgá juohkásit nu dássálaga go vejolaš prošeavta oassálasti dáiddáriid gaskka.
- Sáhttá ohcat doarjaga 200 000 ruvnnu rádjái.
- Ohcci ovttas (1) lea ovddasvástádus prošeavttas ja dan čađaheapmái, ja ovddasvástádusa ekonomijai ja raporteremii.
- Ruhta juolluduvvo dušše prošeavtaide mat álggahuvvojtit ohcanjagi, iige prošeavtaide mat leat jo álggahuvvonen dahje heaitthuvvonen.
- Ohccit eai sáhte vuordit oažžut prošeavta ollásit ruhtaduvvot Dáiddafoandda ruđain. Bušeahdas ferte leat iežasoassi, ja eará ruhtagáldut fertejít leat almmuhuvvonen.
- Ohccit eai sáhte vuordit máŋgii oažžut doarjaga seamma prošektii.
- Dáiddafoandda ruđa ii sáhte geavahit dáid ruhtadit:
 - girjealmmuhemiide ja girjeálliid bálkkáide girjealmmuhemiid oktavuođas
 - skearruid buvttadeapmái
 - eaŋkilolmuid ohcamušaide
 - Investeremiidda
- Ohcanáigemearri lea ođđajagimánu 10.b. juohke jagi

3.1 Eavttut juolludemien ovttasbargoprošeavttaid ektui

Váldonjuolggadussan galgá Dáiddafoandda juolludemien deattuhit

- dáiddalaš sisdoalu
- uhcimusat guokte dáiddasuorggi leat ovddastuvvon
- ovttasbarggu eará eamiálbmotdáiddáriiguin
- ávkki sámi servodahkii

3.2 Go lea juolluduvvon ruhta ovttasbargoprošeavtaide

- Áigemearri čađahit prošeavta lea 2 jagi.
- Go prošeakta álggahuvvo, de galgá Dáiddafoandda bivdima bokte máksit beali doarjagis. Loahpa máksit go leat ožžon dárkkistuvvon rehketdoalu, dahje man guovttis leaba vuolláičállán.

4. AD HOC ruđat

- lea meroštuvvon dáiddáriid fágalaš ovdáneapmái
- ruhta galgá adnot oanehiságge prošeavtaide maidda dáiddár ii leat sáhttán ohcat eará ruđa

- galggašii veahkehit dáiddáriid guđet fáhkka ožžot fálaldaga searvat festiválaide, konsearttaide, čajáhusaide, kurssaide jna.
- sáhttet ohcat ovttaskas dáiddárat geat leat miellahtut dáiddárservviin Sámi Dáiddárrádis
- sáhttá ohcat doarjaga 25 000 ruvnu rádjái
- ohcanáigemearit leat 10.b. odđajagimánus, cuonjománus, geassemánus ja čakčamánus

li juolluduvvo ruhta

- prošeavttaide mat leat loahpahuvvon ovdal ohcanáiggi loahpa
- stuorát, guhká plánejuvvon prošeavttaide dahje osiide mat gullet stuorát prošeavttain
- ovdaprošekti
- eará doaimmaheddjiid bálkkáide
- oastit rusttegiid

4.1 Váldonjuolggadussan galgá Dáiddafoandda juolludemii deattuhit

- dáiddalaš sisdoalu
- ávkki dáiddárii
- ávkki sámi servodahkii

4.2 Go lea juolluduvvon ruhta AD HOCii

- Áigemearri čađahit prošeavtta lea 4 mánu.
- Máksit ruđa go leat ožžon rapporta ja duođaštuvvon goluid ohcama mielde du vuolláičállagiin.

5. Oktosaš dieđut ovttasbargoprošeavtta ja AD HOC ektui

- Almmuhuvvo Sámi Dáiddárrádi neahttiidduin
- Ohcan galgá devdot dihto ohcanskovvái ja visot čuoggát galget leat dievaslaččat devdojuvvon.
- Doarjja galgá merkejuvvot dan dihto prošekti ja ii sáhte geavahit masage earái
- Dáiddafoanda galgá álohi namahuvvot prošeavtta ruhtadangáldun, omd. plakáhtain, prográmmas, buvttadusain ja neahttiidduin gos prošeakta ovddastuvvo jna.

6. Dáiddafoandda hálldašeapmi

Foandda ruđaid hálldašit mearrádusaid mielde maid Sámi Dáiddárráđđi lea dohkkehan. DF rehketdoallu lea oassin dego prošeaktarehketdoallu SDRa dábálaš rehketdoalus. Áššemeannudeaddji čállá jahkediedáhusa mii sáddejuvvo Sámi Dáiddárrádi stivrii.

Jahkediedáhus galgá čuovvut rapportaid maid Sámi Dáiddárráđđi sádde Sámediggái, daid áigemeriid mielde mat leat mearriduvvon Ovttasbargošiehtadusa.

7. Dáiddafoandda lahtuid organiseren

- Lávdegottis leat golbma lahtu ja golbma sadjásaš lahtu.
- Lávdegotti lahtut ja sadjásaš lahtut válljejuvvojit SDR miellahtoservviin.
- Lávdegoddi válljejuvvo guovtti jahkái. Lávdegoddi lonohallá nu ahte go guokte jagi leat vássán, de válljejuvvojit lahtut dain servviin main ii leamaš áirrasdoaibma manjimuš guokte jagi. Áirras ja persovnnalaš sadjásaš válljejuvvo seamma searvis.
- Foandalahtut ja sadjásaš lahtut eai sáhte ieža ohcat doarjaga foanddas dan áigodagas masa leat válljejuvvon.
- Dáiddafoanddas lea mearridanváldi go golbma lahtu dahje guokte lahtu ja sadjásaš lahttu leat das.

8. Dáiddafoandda čoahkkimat

SDR čállingoddi ráhkkanahhtá áššiid mat galget meannuduvvot Dáiddafoandda čoahkkimiin ja čadaha Dáiddafoandda mearrádusaid.

Bargu galgá čadahuvvot hálldašanlága áššemeannudanmearrádusaid mielde, masa gullet bealálašvuhta, jávohisbággu ja oaivvadangeatnegasvuhta.

Beavdegirjjis galgá oidnot:

- a) goas ja gos čoahkkimat leat lágiduvvon
- b) geat čoahkkimiin ledje mielde
- c) bealálašvuoda
- d) makkár mearrádusat lea gieđahallojuvvon
- e) mii meannudeami boadus lea
- f) mii muđuid lea gieđahallon

SDR áššemeannudeaddji čállá beavdegirjjid čoahkkimiin.

Mearriduvvon vuoduštus addojuvvo ohcciide geaidda eai juolluduvvo stipeanddat.

9. Ovttasbargoprošeavta ja AD HOC reporteren

- Ferte reporteret mearriduvvon skovvái.
- Galgá čállit rapporta mas čilge prošeavta ja mas árvvoštallá bohtosiid prošeavta ulbmiliid ektui, gč. ohcamuša. Golut galget čuovvut gollomerošteami spesifiserema nu ahte čielgasit oaidná masa doarjja lea geavahuvvon.
- Sámi Dáiddárrádi čállingoddi dárkkista rapportaid dábalaš govtolašvuodain ja árvvoštallá leatgo stipeandaruđat geavahuvvon juolludusa eavttuid mielde. Čállingotti árvvoštallan čadahuvvo dan vuodul maid stipeandaohcci ieš lea almmuhan.
- Dáiddafoanda ja Riikarevišuvdna sáhttet dárkkistit leago Dáiddafoandda juolludeapmi geavahuvvon eavttuid mielde, geahča Stuoradikki juolludannjuolggadusaid § 10.
- Jus ii čállo raporta, de ferte juolluduvvon ruđa máksit ruovttoluotta. Dáiddafoandda juolludusaid oažžut geat eai sádde rapporta, massá vuogatvuoda oažžut doarjaga Dáiddafoanddas dassái go ruđat lea mákson ruovttoluotta.
- Ohccit geat eai leat reporteren ovddit doarjagiid ovddas eai juolluduvvo doarjagiid ovdal go lea reporteren ovdeš doarjagiid ovddas dahje lea máksán ruovttoluotta. Dá ii guoská ohciide geaidda lea juolluduvvon doarjja ovttasbargoprošeavtaide ja geat ohcet Ad hoc ruđa ovdal go 2-jagi reporteren áigemearri ovttasbargoprošeavtaide lea loahpahuvvon.
- Jus prošeakta ii čadahuvvo áigemeari siskkobealde, mannet ruđat ruovttoluotta Dáiddafondii.
- Jus áigu manjidit čadahaemi áigemeari, de ferte ohcat ovdal čadahanáigemeari. Dákkr ohcan sáddejuvvo Sámi Dáiddárrádi čállingoddái guhte gieđahallá dan.
- Rievaduvvon ovttasbargoprošeavtaid ruhtageavaheapmi ferte ovddalgihtii leat dohkkehuvvon Dáiddafoanddas. Rievdaamit AD hoc ruđaid ektui gieđahallá čállingoddi.

10. Váidinvejolašvuhta

- Váidináigemearri lea 3 vahkuu dan rájes go ohcci oažžu dieđu mearrádusa birra, gč. hálldašanlága § 29.
- Ohccit geaid ohcan hilgojuvvo, sáhttet váidit hilgunmearrádusa hálldašanlága § 2, goalmmát laddasa ja hálldašanlága kap VI vuodul.
- Ii sahte guoddalit fágalaš árvvoštallama man vuodul lávdegoddi lea dahkan mearrádusa. Váidinvoigatvuhta lea ráddjejuvvon dasa mii guoská áššemeannudeapmái ja riektegeavaheapmái.
- Dáiddafoanda meannuda váidaga ja sáhttá rievdadit mearrádusastis. Jus dáiddafoanda doalaha mearrádusas, de sáhttá mearrádusa váidit Sámi Dáiddárrádi stivrii.